

ЗВЕРНЕННЯ УАКРАДИ

Конгресова комісія у Вашингтоні для дослідження причин і наслідків Великого голоду в Україні у роках 1932-33 опублікувала в урядовій друкарні перший звіт із проведеної дворічної роботи у роках 1985-86. У звіті на 172 сторінках подано із стенографічних записів переслухання понад 200 свідків і рівночасно стверджено, що державні фонди на ту ціль майже вичерпані.

Директор комісії д-р Джеймс Мейс заявив, що брак фондів може спричинити до припинення праці комісії, яка має закінчити її у 1988 році для подання американському Уряду і опублікування в „Конгресовому рекорді“.

Д-р Дж. Мейс, змушений критичною ситуацією, в імені комісії звертається із закликом до українсько-американської спільноти з проханням допомогти своїми пожертвами закінчити праці комісії. Це тим більше, що Москва тепер всіляко намагається дезінформувати західний світ і перекозувати, що штучного голоду в Україні не було.

У зв'язку із закінченням цієї пильної та невідкладної ситуації Екзекутив УАКР закликає своє членство підтримати негайно і щиро своїми датами цю важливу акцію і уможливити Конгресовій комісії її працю.

Вільні від податку пожертви можна слати на адресу: Commission on the Ukraine Famine, 1111, 20th St., N.W. Rm. 537, Washington, D.C. 20579.

„Гласність“ — як далеко?

Джерзі Сіті, Н.Дж. — У видавничстві відомого „Фрідом Гавз“ появилася різноманітна книжка під загальною назвою „Гласність — як далеко?“, яка крім вступу президента „Фрідом Гавз“ Джана Ріма подає точний зміст двох семінарів, що відбулися в 1987 році, а це 7-го березня і 11-го квітня н.р., із участю знавців союзовських проблем за ініціативою саме „Фрідом Гавз“.

В першому семінарі взяли участь дев'ять колишніх союзовських громадян, які тепер перебувають вже постійно на Заході, і між ними

була одна українка — Надія Світлична.

В другому семінарі брали участь колишні мешканці Східної Європи, які тепер живуть на Заході, а це п'ять поляків, три мадяри і два чехи.

В книжці знаходяться точні записи обох семінарів із поданням питань, які ставив модератор цих семінарів, що ним був Леонард Суссман. На кінець наводяться біографії усіх учасників.

Замовляти книжку можна пишучи на адресу: Freedom House, 48 East 21st Street, New York, N.Y. 10010.

„Думка“ виступить в катедрі Св. Патрика

Нью Йорк. — Український хор „Думка“ під диригентурою Семена Комирного, знову, як і в минулих роках, виступить з концертом українських колядок в римокатолицькій катедрі св. Патрика, при П'ятій авеню та 51-й вул. у неділю, 20-го грудня н.р., о год. 4:45 по полудні. В українських колядках відображується поборність народу, який в 1988 році святкуватиме 1000-ліття Християнства в Україні.

Програма концерту коля-

док у катедрі св. Патрика включатиме: „Бог Предвічний“ обр. А. Кошиця, „На Йорданській річці“ обр. К. Стеценка, „Десь поюче“ обр. К. Стеценка, „Щедрик“ обр. М. Леонтовича, „А в нашого господаря...“ обр. К. Стеценка, „Дорній вечір тобі пане господарю“ обр. К. Стеценка, „Різдвяні дзвони“ обр. Я. Яцкевича, „Ой видить Бог“ обр. К. Стеценка, „Нова радість стала“ обр. О. Кошиця, і „Свята ніч“ обр. І. Брек, солістка С. Качарай, аккомпанімент Тетяни Поташко.

Б. ОЛЬШАНІВСЬКА ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ В КОНФЕРЕНЦІЇ В МОСКВІ

Ньюарк, Н.Дж. — Речник організації Американців в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) повідомив, що голова АОЛПУ Божена Ольшанівська візьме участь у віаторок, 8-го грудня н.р., до Москви, щоби взяти участь у міжнародній конференції, яка там відбудеться від 10-го до 14-го грудня.

Конференція, яка заторкне різні ділянки оборони прав людини, є першою міжнародною конференцією такого типу в ССРС. Одна ділянка, яка буде дискусювана під час конференції — це проблеми національностей. Цю ділянку

буде координувати Вячеслав Чорновіл.

Організатори конференції — це колишні політичні несправедливо в'язні, які заснували Прес-клуб „Гласність“, щоб друкувати періодичний журнал відкрито замість колишнього самвидаву. Подібний періодичний журнал „Український Вісник“ друкується в Україні. Помило того, що совєтські власті не дали офіційного дозволу на ці періодики, вони постійно виходять.

Конференція на тему прав людини планувалася з участю представників організацій прав людини з різних країн.

Відбулось зібрання Уряду УНР у Філадельфії

Філадельфія, Па. (ОУП-С). — Чергове зібрання Уряду УНРРеспубліки відбулось в дні 21-22-го листопада 1987 р. в домі УНР у Філадельфії в присутності його членів, Президента УНР М. Лівиченка, віцепрезидента УНР проф. Ю.Бойка (з Мюнхена), редакторки „Метри“ Г. Шарини і голови УІБТ. Носко-Оборони, що секретарювали на зібранні.

На порядку наряд були справа 1000-річчя удержання християнства в Україні, консолідації й координації українського політичного життя в екзилі, підготовка до Х Сесії УНРРади, справа 70-річчя суверенності України — акту 22-го січня 1918

р. Окрему увагу присвячено справі дослідження Великого голоду в роках 1932-33. На виступі проф. І. Самійленка ухвалено підтримати закінчення праці урядової Комісії Голоду у Вашингтоні. Ця справа зокрема важлива для акції Уряду УНР перед Міжнародним Судом Справедливості в Гаазі, бо її здержання згаданого вищегоскопської Комісії Голоду.

Зібранням проводив Голова Уряду проф. Яр. Рудницький з Канади.

Після зібрання Уряду відбулось засідання Президії УНРРади під головуванням інж. П. Лимаренка.

У провінційному уряді Манітоби є шість українців

Вінніпег, Ман. — Українські газети в Канаді повідомили, що у новому провінційному уряді Манітоби, тобто в кабінеті міністрів, є шість канадців українського походження.

Ними є: Василь Урускі, міністер громадянських справ відповідальний рівночасно за асесураційну корпорацію; Вілсон Парасюк, міністер здоров'я і спорту; Іван Баклашук, міністер доріг і транспорту; Григорій Гарап'як, міністер урядової служби, який відповідатиме також за дирекцію робітничої компенсації; Леонард Гарап'як, міністер сільськогосподарства;

Джуді Василиця-Лейс, міністер культури, спадщини і розваг, відповідальна також за манітобську лотерейну фундацію.

Поминаючи значення поодиноких міністрів, треба ствердити, що чисельний стан міністрів українського походження є тепер найвищий. Коли йдеться про міністерство культури, спадщини і розваг (одно з важливіх), то українці можуть багато скористати, бо міністер Дж. Василиця-Лейс має велике розуміння і чимало прихильників до політики багатокультурності та історичної спадщини в багатокультурній мозаїці Манітоби.

Як відомо, українців в Манітобі є приблизно 130-140,000 і вони становлять 12 відсотків всього населення провінції. Після англосаксів українці є другою найчисленнішою етнічною групою. Політично українці представлені до різних політичних партій: Нової демократичної партії (НДП), Консервативно-прогресивної та Ліберальної. Тепер при владі в Манітобі є партія НДП, яка у своєму кабінеті має 19 міністрів, шість з яких, як вже було сказано, українського походження. Лідером НДП в Манітобі і прем'єр-міністром уряду є Говард Повлі.

ДОПОВІДЬ О. Д-РА М. ВОЙНАРА

Нью Йорк. — Тут у власних приміщеннях при 63 Четвертій Авеню. Наукове Товариство ім. Шевченка влаштує доповідь „Черговий устат Ярослав Мудрий“, яку виголосить о.д-р Мелетій Войнар в суботу, 5-го грудня н.р., о год. 5-її по полудні.

ВЕЧІР ТВОРІВ І. ФРАНКА

Нью Йорк. — Тут в п'ятницю, 4-го грудня н.р., о год. 6:30 вечора Літературно-Мистецький Клуб, при 136 Друа авеню, влаштує вечір творів Івана Франка у виконанні Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької.

Поляки не погоджуються з програмою економічних і політичних реформ

Варшава. — В неділю, 29-го грудня, в Польщі відбувся референдум, в якому, за попередніми підрахунками, взяло участь біля 68 відсотків загального числа виборців.

Покликуючись на дипломатичні джерела у Варшаві, пресове агентство Ассошіейтед Пресс повідомило, що польські виборці незгодні висловити своє незадоволення з програми економічних і політичних реформ, що її запропонував уряд Войцеха Ярузельського. Із загальної кількості виборців за економічні реформи висловилося лише 44 відсотки, за політичні зміни в рамках „польської моделі демократизації“ — 46 відсотків.

Згідно з законом про референдум, для схвалення запропонованих заходів, треба, щоб „за“ проголосувало хоч 51 відсоток виборців. Раніше уряд заявив, що на випадок, якщо більшість виборців висловиться проти, запропоновані заходи все таки будуть проводитися в життя, однак повільнішими темпами.

На результаті референдуму в значній мірі вплинуло те, що багато поляків утрималися від голосування. Якщо уряд підтвердить аквані цифри, то це буде означати величезну і першу в історії поразку комуністичного уряду в результаті вільних виборів.

На референдумі полякам пропонували висловити свою думку відносно „польської моделі демократизації суспільства“, яка перед-

бачає розширення самоуправління, громадянських прав, участі робітників в управлінні країною та інші досить неважкі речі.

Однак у першу чергу уряд намагався заручитися згодою населення у зв'язку з заплянованим різким підвищенням цін в рамках „оздоровлення економіки“. Очікується, що ціни на споживчі товари будуть підвищені в середньому на 40 відсотків, а на окремі, найбільш необхідні харчові продукти — до 110 відсотків. В минулому кожна спроба уряду підвищити ціни в Польщі приводила до заворушень.

Сам факт, що уряд просить висловити свою думку, є досить незвичайним для поляків, якщо врахувати, що даний референдум є другим за весь час комуністичного панування в Польщі. Тому не дивно, що його організаторам забракло довіри, щоб як слід обдумати всі деталі майбутньої акції. Якщо на минулому референдумі 40-річної давності виборцям пропонувалося просто викинути ім'я одного з кандидатів, то тепер організатори вирішили запутати людей і запропонували їм викинути слово „за“, якщо вони виступають „проти“, і, навпаки, викинути слово „за“, якщо вони „за“.

Результати референдуму покищо не оголошені. Однак можна сподіватися, що уряд розглядає нинішній референдум так само, як і той, що відбувся 40 років тому, надав владі комуністів від законності.

В Європі зростає вплив правих партій

Париж. — Кореспондент газети „Нью Йорк Таймс“ Джеймс Маркгем повідомляє про активізацію в багатьох європейських країнах правих партій і організацій, які будують свою стратегію на кліках „боротьби з небажаними емігрантами“.

Дж. Маркгем пише, що прикладом для таких партій є французький Національний Фронт — ультраконсервативна партія, яка добилася не лише політичного визнання, але й реальної влади. Останнім часом у Бельгії, Західній Німеччині, Швеції, Данії, Норвегії і Швейцарії партії типу французького Національного фронту все голосніше заявляють про себе.

У 1950-ті і 1960-ті роки західноєвропейські країни відчували гострий брак реальної робочої сили, і сюди почали напливати сотні тисяч емігрантів з країн Північної Африки і Близького Сходу. В даний час становище різко змінилося. В більшості західноєвропейських країн зростає безробіття і праві політичні дії повоюються, що наплив нових емігрантів утруднює вирішення проблеми безробіття. Ці партії можливо не відіграють значної ролі в конкретних країнах, однак їх погляди, популярні серед значної частини населення, зможуть вплинути на діяльність традиційних політичних інститутів.

Яскравим прикладом цього є заява міністра внутрішніх справ Бельгії Жозефа Мішеля. Говорячи про становище в Брюсселі, четверть населення якого становлять емігранти, Мішель заявив: „Ми можемо опинитися в становищі римлян, завоєваних варварами“ зсередньовіччя. Араби, гоґославці, турки — всі ці люди не мають нічого спільного з нашою цивілізацією і культурою“.

Взявши за зразок французький Національний фронт, бельгійські націоналістичні організації аналогічну партію і мають намір добитися представництва у парламенті. Лідер бельгійських правих Даниель Ферре заявив: „Ми боїмося, що до 2000 року імігранти в Бельгії стануть більшістю і почнуть встановлювати свої порядки. Наша програма така: попередити, треба насильно депортувати з країни всіх незаконних імігрантів, подруге, осіб, які довгий час не мають постійної праці, і потретьє, всіх чужинців, які віднімають працю у бельгійців“.

Д. Ферре, як і більшість його однодумців в інших країнах, всіма способами намагається підкреслити, що програма його партії не має нічого спільного з расизмом і фашизмом.

Датська партія прогресу на недавніх виборах збільшила своє представництво в парламенті з чотирьох місць до дев'яти в першу чергу завдяки активній кампанії за виселення з країни іранців і ліванців.

В АМЕРИЦІ

ДЖАН ТЕСТРЕЙК, ЯКИЙ БУВ капітаном літака лінії TWA, який був схоплений в Бейруті 1985 року, старався бути політиком. Республіканці стейту Мізурі заставляють над його кандидатуру до стейтської асамблеї, натомість він особисто задіяється на пост заступника губернатора. Тестрейк цього місяця кінчає 60 років і він мусить обов'язково піти на пенсію як пілот лінії TWA.

КУБІНСЬКІ В'ЯЗНІ У НЕДІЛЮ. 29-го листопада н.р., звільнили всіх 26-ох закладників у федеральній тюрмі в Луїзіані. Кілька хвилин після того, як закладники опинилися на волі, представник Уряду, що вів переговори, чотири в'язні та три свідки підписали формальний договір, закінчуючи другий з черги найдовший в'язничий заколот в історії ЗСА.

М. ГОРБАЧОВ ДАВ ДОБРУ ЛЕКЦІЮ ЗАХІДНІМ ПАЦИФІСТАМ

Вашингтон. — Телестанція Ен-Би-Сі передала у понеділок, 30-го листопада н.р., односторонній інтерв'ю Тома Брокова з генеральним секретарем ЦК КПСС Михайлом Горбачовим, який на думку багатьох політичних спостерігачів і дипломатів, дав добру лекцію „совєтської демократії“, головною для західних пацифістів, напередодні його приїзду до З'єднаних Штатів Америки в наступному тижні для підписання договору про відтягнення й знищення ракет середнього і близького zasięgu з атомовими головками з Європи і частинно з Азії та для ведення переговорів на вершині також в інших регіональних справах з президентом Роналдом Регеном.

Очевидно, ліберальна преса підкреслила більше позитивні сторони М. Горбачова, приховуючи від своїх читачів „голу“ совєтську правду про комуністичний імперіалізм, яким так хизувався совєтський „ліберальний“ керівник, підкреслюючи позитивність потреби в ССРС однопартійної комуністичної системи, вдержання в дисципліні понад 100 націй і народностей, які нібито творять конгломерат „великого совєтського народу“, совєтську готовість допомагати далі Афганістанові, Нікарагуа, Етіопії, Анголі і всім іншим комуністичним режимам, які мусять, мовляв, чимось оборонятися проти виступу на них „західних імперіалістів“.

Без сумніву, кажуть спостерігачі, він не міг вести розмови із західними тележурналістами, який до речі, має великий журналістичний досвід, хоч сам є прихильником ліберального напрямку у політиці тільки в негативному сенсі, тому, М. Горбачов погодився на переговори про дальшу редукцію нуклеарної зброї, аж до 50 відсотків, але відкинув в дуже категоричний спосіб збільшення життєвості еміграції з ССРС, запобігання при тому, що совєтські еміграційні бюро ОБВР будуть й далі розглядати кожний випадок бажаної виїзду з ССРС на індивідуальній, а не збірній

базі. Афганістан він вважає „сусідньою країною“, з якою в минулому Совєтський Союз вдержував приятельні відносини, ну і якщо ж не допомогти сусідові, Нікарагуа і Куба мусять отримати економічну і військову допомогу ССРС, бо інакше їх поглинуть імперіалісти, а народи Південної Америки також мають право на вищий життєвий рівень, на суверенні права, на медичне й інше забезпечення і не мусять вічно жити під диктатором інших; в афганську проблему можна скоро розв'язати, якщо Адміністрація президента Р. Регена перестане допомагати партизанам муджахедаїнам, але про виведення власної 120,000 армії не згадував ні словом; Совєтський Союз не збирається на нікого нападати, але вдержує найбільшу у світі армію, озброєну до зубів наймогутнішою зброєю; порушення людських прав існує не тільки в соціалістичних, але також в капіталістичних країнах, в тому числі в ЗСА; „перестройка“ і „гласність“ будуть реалізовуватися совєтськими способами і методами; інших політичних партій не потрібно, бо комуністична партія подбала про розв'язку усіх питань життя, оборони, соціального забезпечення своїх громадян; ССРС також працює над стратегічною оборонною системою; афера Бориса Єльцина належить до категорії внутрішніх справ ССРС і, зрештою, в Адміністрації Р. Регена також відбувалися і відбуваються персональні зміни в уряді, а нікарагуанські санітаристи ніколи не становитимуть загрози для ЗСА чи інших країн, Нікарагуа не стане пляцдармом ССРС в Центральній Америці; Берлінський мур не є справою ССРС, бо сателітні держави є суверенні і тільки вони можуть вирішити цю справу.

Інтерв'ю тривало точно одну годину, більшість часу однак зайняв на вступ до інтерв'ю і на відповіді М. Горбачов на деякі питання нагоди Т. Брокова ставити більше питань, до яких, правду кажучи, совєтські керівники не привикли.

У СВІТІ

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, що ізраїльська армія традиційно вважається національним символом і звичайно спільнота не спійняється її критикувати, в останньому часі, у зв'язку з вбивством шістьох воїків двома палестинцями, які на „глайдері“ перелетіли лівансько-ізраїльський кордон, деякі ізраїльські газети обвинували військове командування за цей випадок терористичного акту. Газети підкреслюють, що армійські охоронники повинні були помітити терористів скоріше і зневажлизувати їхній замір, ще заки вони зуміли відкрити вогонь по військовиках. Газета „Гадашот“ вважає, що відповідальні за цю частину командири повинні бути притягнуті до дисциплінарної відповідальності. „Звичайно немає поганих воїків, є натомість погані командири“, — закінчує згадача газета свою замітку.

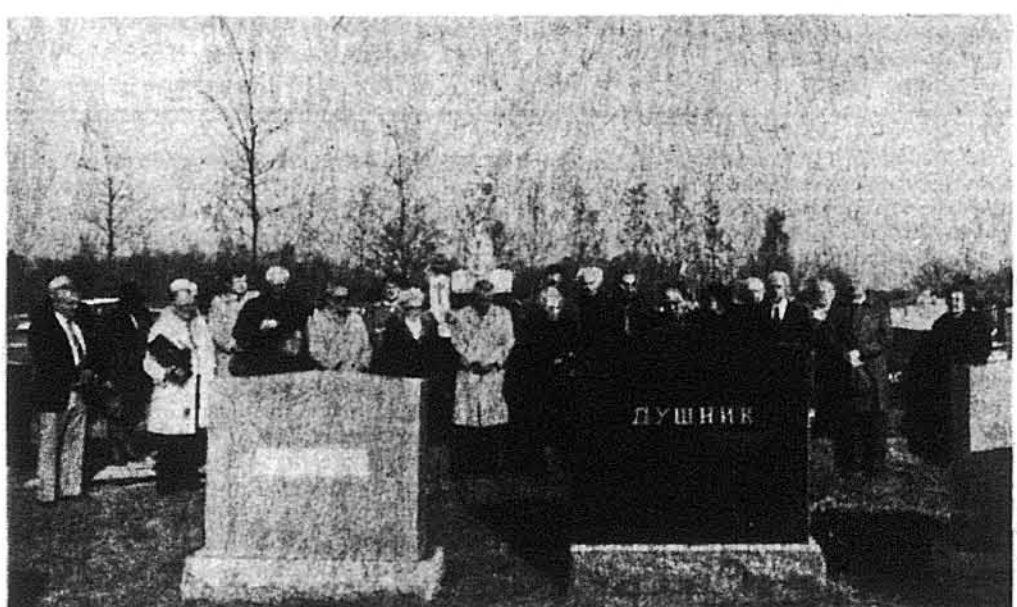
В ЗІМБАБВЕ, В АФРИЦІ негритянські терористи замордували 16 білих осіб. Як пізніше виказалось цей терористичний акт виконала група „революційних марксистів-леніністів“. До цього брутального акту вбивства вони відкрито признались, залишаючи біля жертв свою писану погрозу для усіх білих. „Револіюнери-леніниці“ не стріляли білих, вони різали їх ножами, як скотину, виявляючи в цей спосіб свою жорстокість і свою нездатність до державного життя, — заявив багато голів держав, в тому числі прем'єр-міністр Великобританії Маргарет Тачер.

НАД ІНДІЙСЬКИМ ОКЕАНОМ, трапилася в минулу суботу, 28-го листопада, летунська катастрофа, у якій загинуло 140 пасажирів і 19 членів обслуги. Літак „Боїнг-747“ належав повітряній лінії Південно-Африканської Республіки. Вислані кораблі і гелікоптери на місце випадку помітили тільки рештки розбитого літака на поверхні океану і виволопили кільканадцять людських тіл. Пропав також пасажирський літак Південної Кореї з 115-ма пасажирами і шістьма членами екіпажу. Однак в цьому випадку є ще надія, що його могли захопити терористи і тому літак втратив всякий зв'язок з контрольним пунктом.

СОВЕТСЬКИЙ „РЕФОУЗНИК“ Владімір Пімонов, який вже від довгого часу намагається отримати візу на виїзд в Данію до своєї дружини, повідомив західних кореспондентів, що агенти КГБ по-старому, не зважаючи на політику „гласності“, переслідують бажання виїхати на Захід осіб і тероризують їхні родини. Наприклад, вони вилучили телефонічний зв'язок до Валерія Сиделова і кілька разів заперили без жадної причини членів його родини. На зовні совєтські представники роблять усі можливі заходи, щоб Захід не довідувався про переслідування інкомуністичних, але внутрі вгадали не помітно жадних змін, які повинні наступити по лінії заплянованих перемін і „гласності“.

ПОСВЯТИЛИ ПАМ'ЯТНИК НА МОГИЛІ

Д-РА В. ДУШНИКА

Група приятелів д-ра В. Душника біля пам'ятника.

Гемптонбург, Н. Й. (Роман С. Голіат). — Тут у суботу 14-го листопада 1987-го року, на Українському Католицькому Цвинтарі св. Духа, отцев Патрікій Пашак, ЧСВВ, генеральний вікарій, ігумен і парох церкви св. Іра в Нью Йорку й о.монсеніор Петро Федорчук, у присутності вдови Марії, сина Марка і кількох десятих приятелів св. п. д-ра Володимира Душника, який помер 5-го вересня 1985-го року, довершили посвячення пам'ятника на його моги-

лі. Цей пам'ятник по мистецьки оформив інж. архітект Юліян Ястремський, особистий приятель Покійного. Іван Гурин виконав спорудження пам'ятника.

Над могилою промовив о. П. Пашак, який у своєму слові дав коротку характеристику життєвого шляху св. п. д-ра В. Душника, відданого праці на журналістичному й науковому полі. Вклад праці Душника в історію українського поселення на терені З'єднаних Штатів Америки є вели-

кою і багатого. Своєю працею для свого народу Покійний заслужив собі на це, щоб пам'ять про нього залишилася на довгі роки серед нас і тих, що прийдуть по нас. Спільним „Вічним Пам'яттям“ і спільною молитвою присутні попрощались з Покійним й автова валка переїхала до „Кроссволдс-торану“ у Монтгомері, Н. Й., де відбулось спільне прийняття-поминок.

Уресторані, після молитви, яку провів о. Пашак, (Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00, UNA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to

Svoboda 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Подписати на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОУ \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки, "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Проблема імміграції в ЗСА й Європі

Кордони З'єднаних Штатів були довгий час широко відкриті для допливу нових іммігрантів. Запрошували їх прегарним законом Статута Свободи при в'їзді до Нью-Йоркського Гадсону. Прибуваючих сюди, ніхто не перевіряв і за ними не стежив — поселявся кожний, де хотів і як міг. Щойно в 1890 році заведено примус для нових іммігрантів переходити через перевірку на острові Еліс під Нью-Йорком. Припис зазвичайно, перепускаючи через табір на цьому острові тільки підозрілих — їхнім фізичним станом, наприклад, затримували й часто завертали до країни, звідки іммігрант прибував, хворих на туберкульозу чи епілепсію. Першу еміграційну квоту встановлено щойно у 1921 році. Від цього часу з'явилися різні розпорядки і з цим створювалися різні закони. Історія українського поселення в Америці знає, що перші заробітчани-ські іммігранти прибували сюди на основі підписаних з агентами умов щодо праці головно в копальнях вугілля в Пенсильванії. Наплив нових іммігрантів після Другої світової війни прийшов знову на основі нового закону, а переселенські авторизовані Вашингтоном агенції, між ними наш Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК) знає, скільки було морокки з прерізними обмеженнями та щораз новими розпорядками щодо права в'їзду такої-то категорії осіб.

Зовсім інша проблема виринула з масовим напливом осіб нелегальним шляхом. Найбільшими центрами таких нелегальних іммігрантів був і є Нью-Йорк, як 10-мільйонне муравлище, в якому легко згубитися, та Сан-Франциско й інші міста у Каліфорнії, куди масово переходили і переходять „сухим кордоном“ безробітні з Мексики. У минулому році Конгрес прийняв закон про амністію для тих, які щонайменше 10 літ перебувають в Америці і вміжчасі не були карані за ніякий злочин. Цей закон вдарив по всіх тих, які прибули пізніше задля заробітку. Знаємо, що, наприклад, масово прибувають жінки з Польщі, але також з Югославії, щоби тут заробити і вертатися назад, — або — вживати всіх можливих заходів, щоби тут залишитися. На наших очах влада починає притягати до карної відповідальності працевлаштувачів, які затруднюють особи, що тут не мають дозволу працювати. Обмежування в'їзду нових іммігрантів домагається головно централізація робітничих спілок, бо, мовляв, нові іммігранти, яким працевлаштувачі платять меншу винагороду, відбирають працю юнішим членам.

Подібне, хоч не тотожне явище тепер у майже всіх країнах Західної Європи. У Франції, Англії, Західній Німеччині та у скандинавських країнах постали навіть окремі організації, які борються проти напливу нових заробітчаних іммігрантів, бо в усіх цих країнах, які спершу радо приймали заробітчаних іммігрантів, головно з Югославії, запанувало безробіття. Та поважна антиіммігрантська течія в західноєвропейських державах набрала політичного і соціального характеру. Опозиціоністи проти напливу нових іммігрантів твердять, що ті іммігранти спричиняються до зросту злочинності, наркоманії та навіть таких хворіб, як АІДС. В обширній статті на цю тему в останньому номері „Нью-Йорк Таймс“ маємо інформацію, що у Франції є популярний рух проти приїзду туди на постійне поселення чи навіть тільки на тимчасовий заробіток марокканців, арабів, турків. Речник бельгійського Національного Фронту д-р Даниель Феррет перестерігає земляків, що пропорційне відношення між автохтонами і новими іммігрантами щорічно погіршується на шкоду автохтонів і коли уряд не припинить напливу іммігрантів, то на 2,000-му році різкоколонізовано іммігранти матимуть більшість і зможуть стягнути по державну владу. Національний Фронт у Франції й Бельгії, який веде кампанію проти приїзду іммігрантів з Третього світу, належить до правого крила партійного вахляра. Так само у Західній Німеччині течія проти напливу іммігрантів скріплює уряд правого центру Гельмута. У Швеції ця проблема така дразлива, що уряд рішив перевести плебісцит — чи нарід бажає собі нових іммігрантів чи ні. З деяких арабських країн, як також із Греції, де є комуністичні режими, приїждять втікачі, які просять політичного азилу. Західнонімецький уряд рішив, що не даватиме азилу цим особам, які подорожі із своєї батьківщини зупинилися у якійсь країні Третього світу, формально неутраляних, насправді прокомуністичних. Це цікава проблема, яка, на жаль, не була розв'язана з численними особистими і родинними трагедіями.

Після 19-ти річної заборони, вже короткої, бо з початком 1988 року, у ЗСА розпочнуть продукцію нового виду хемічної зброї. А спонукою для цього, — як подає Пентагон, а достовірні розвідки джерела підтверджують, — є це що СРСР упері з тим, хоч не припинює своєї барабанної пропаганди про мир і припинення розбудови стратегічної ядерної зброї, то на самому ділі, починаючи ще від закінчення Другої світової війни, не припиняє продукції т. зв. „нервового газу“, як теж ще деякі інші токсичні хемічні речовини, що їх теж слід включити в засяжність хемічної зброї.

А хоч в останніх трьох роках совєтські представники від роззброєння постійно наголошують і запевняють, що Совєтський Союз припинив продукцію усієї своєї хемічної зброї, а для того, щоби знищити старі запаси в СРСР розбудовано цілу низку окремих нових споруд, але американські мілітарні речники заявляють, що всі ці запевняння про знищення нагромадженої досі хемічної зброї — слід прийняти, як ще один совєтський блеф.

Зі своєї сторони чільні представники Адміністрації на чолі з Пентагоном не припинюють постійно наголошувати — що, мовляв, Америка буде завжди щирою країною, яка ніколи без огляду на найрізноманітніші обставини — не розпочне ніколи вживати першо хемічну зброю на полях боїв.

Але на своє виправдання, американські стратегічні теоретики, серед яких є чи-

Ярослав Курдидик

ПОРУЧ РОЗЗБРОЄННЯ — ХЕМІЧНЕ ПРИСПІШЕНЕ ДОЗБРОЄННЯ

мало таких, які підтримують відновлення продукції хемічної зброї заявляють: „Хемічна зброя ЗСА матиме чисто оборонний характер, але водночас ця зброя перестерігає ворогів — що Америка має теж „нервний газ“ і, що вона є в „постійній хемічній поготівлі“.

Діпазон дії хемічної зброї, як теж вияви її смертельної нищівності назагал — не надто нам відомий, хіба за винятком того, що її вживано в часі Першої світової війни на воєнних плацдармах у Франції і в деяких, дуже малих і не точно перевірених випадках, як це було у В'єтнамі та в часі семірічної війни між Іраком та Іраном.

Коли б уточнювати, то у загальних проявах, хемічної зброї не продемонстровано настільки, щоби змозги виробити собі будь-яке точніше уявлення про те, як нею насправді володіти. Все, що нам відомо, то хемічну зброю обмежувало до лабораторійних експериментів, а невеликі досі військові бойові з'єднання — вишколювали для сучасної хемічної протиоборони, але про їхню роль знаємо теж не надто багато.

Якщо, однак, ідеться про наставлення у роззброєнні, то совєти впроваджують хемічну зброю, як один із паростків конвенціональної війни, тобто у перемішуванні її разом із наявними

розривними стрільнями. Зате американські мілітарні знавці твердять, що посідання хемічної зброї є само по собі більш важливе, як може і саме есенціальне її використання. Із того теж виходить, що ЗСА інтергували хемічну зброю у свою загальномілітарну бойову масштабність.

Совєтський Союз настоює, щоби договори вивести із ЗСА суцільно вести абсолютну глобальну заборону хемічної зброї. А далі, щоби після домовлення про редукцію ракет середнього засягу — поставити хемічну зброю, як чергову і найважливішу проблему у продовжуванні переговорів, про дальше роззброєння.

Совєтський заступник міністра закордонних справ, В. Петровський заявив, що ЗСА, хоч і публічно погоджуються на шкловити вислімування хемічної зброї, але насправді продовжують програму продукції нової, т. зв. „бінарної токсичної зброї“, а це оправданно може привести до цього, що і протилежна сторона розпочне теж негайно розбудову рівноважної хемічної нищівності.

„Бінарна зброя“, це зовсім новий вид зброї, в якій токсичний ефект настає тільки тоді, коли два хемічні складники, що їх вміщено у стрільню, змішуються під час його експлозії. Нищівність „бінарної зброї“ слід

звести до такої приблизно дефініції:

1) Закидування хемічних ракет, матиме на цілі вчинити у близькому ворожому заплілі великі втрати на проміжок часу, одної до двох, а це допоможе військовим з'єднанням на окупованій обмеженій ворожій території.

2) Атака середнього засягу хемічних ракет триватиме дещо довше, чотири до шість годин, головним чином на ворожі командні пости. Завданням ракет, буде викликати не тільки хаос, але знеутралізувати керівництво і закрити глибоше у ворожій території.

3) Є теж і такі плани, щоби есенціальні атаки перерозводити мішаною амуніцією, тобто розривними і хемічними стрільнями. Така атака в комбінації буде більша загрозна для ворога, що „нервний газ“ просочуватиметься крізь щілини у порваній протитоксичній одязі.

Союзники ЗСА і члени НАТО зберігають на своїх територіях вже від десятиріч хемічну зброю, але тепер починають відмовлятися від того, щоби для успішної оборони Західної Європи перекинути ще додатково „бінарну хемічну зброю“, і таким чином не насторожувати ще додатково проти себе Москви. А хоч це справа невідомого та майбутнього, як доведеться б оборонити Європу перед комуністсько-московською есенціальною загрозою, але із цього виходить, що у випадку неминучої потреби „бінарну хемічну зброю“ доведеться перекидати до Європи із американського материка.

Володимир Баран

Фортеніановий концерт Ю. Осінчук у Дітроїті

У надзвичайно сухих проявах музичного життя в нашій громаді фортеніановий концерт Юліана Осінчука був надзвичайно відродженим подією. Інстинктивно, відчувачи потребу цієї громади глибшого естетичного пережиття, вона включила в програму концерту виключно твори українських композиторів, переважно подібних колоритом своїх настроїв, в яких звучала раз буйна радість, то знову елегантна м'якість.

Що програма буде небуденна, виявилось уже в першій точці. Бортнянський відомий нам як композитор релігійних творів. Хоча говориться, що творив також опери, сонати, камерну музику, ці речі залишені поза часто виконуваними програмами. Його дві сонати в виконанні піаністки були легкими грайливими композиціями, які дозволяли їй на багаті динамічні тіновання їх веселого, безжурного настрою.

Мирислав Скорик у своїй „Пісні Бойка“, хоча в ритмі та кольористичні колорити, виявився наскрізь оригінальним у випровадженні мелодійної лінії. Напричуд вдало вміла Юліана схопити та віддати радість, безжурність та швидкість цього народного танку.

Дві поеми-легенди Віктора Косенка — це розливна розповідь про щось далеке минуле. Починаючи повільним темпом, в міру розвитку набирало драматичного напруження і пристрасти, щоби знову закінчити меланхолійним спокоєм. Соната Косенка — це доказ його великого таланту, що вказує скільки цінних творів ми могли б від нього очікувати, коли б передчасна смерть не перервала його життя.

Оригінальна композиція Валентина Бибика, писана в модерному ідіомі. Початкові, відірвані тони, як би

відповідалі приготуванню їжі.

Нашу публіку належить обдарувати заслугою похвалою. Своєю численною присутністю, вона дала доказ зрозуміння ваги мистецьких оглядів, якими Оліана Осінчук може оправдано пишатися.

Концерт відбувся у неділю, 22-го листопада ц.р.

Яр. Климовський

Ювілейна виставка з приводу Тисячоліття

Час летить ракетаю і ми вже впритул Тисячоліття Христені Руси-України. Історія осудити чи ми належно приготували до його відзначення. Історія, як наука об'єктивна, справедлива очевидно інше підійде до святкування на рідній землі, інше поза нею. Ці святкування, як знаємо, в Україні зумовлені історичними обставинами. Святкування в дисперсії зумовлені поза іншими аспектами вкладам нашої праці і гроша.

Як видно, всі ділянки нашого життя на поселенні, не зважаючи на деякі ускладнення, зв'язані з пропагандою „другої сторони“, що їх треба переборювати — працюючи аж до втомі, щоби очі святкування вишій величчю, гідно, достойно.

Нас турбує лиш одне питання — чи була ми дещо не запізно взялися до цих

відповідальних приготувань? І саме тому нам слід надолужити час, який, як сказано, не стоїть на місці.

Мистецтво — відомо — є дуже важливою складовою частиною культурного доріжку людської збірності, який чимало важить на її престижу навіть у міжнародних відносинах.

Так, як українські науковці та вчені відзначають од величчю подію своїми епохальними науковими працями, українські образотворчі мистці звеличують історичну дату 988 своїми монументальними творами.

Як бачимо одних і других праці тематичні, та це не означає, що вони зображуватимуть факт самого Христені Руси-України, але і все те, що має якесь

(Закінчення на стор. 3)

У П'єтсбурзі 1986 року в Українсько-Американському Літературному Видавництві вийшла збірка поезій Василя Янчука „Зниві доріж життя“.

Книжка видана чепурно в твердій обкладинці, на якій золотими літерами витиснені ім'я автора та назва книжки. Вступну статтю до неї написав проф. Володимир Жила. Книжка має XVI, 196 сторінок вісників, видана на добром папері.

На зміст книжки складаються вірші патріотичні, сатиричні, принагідні, присвячені й перекладі з чужомовних поетів. У творчості відображений ідеалістичний реалізм із неоромантичними мотивами. У творчості виступають усіди гарні описи природи, яку автор пристрасно любить і радо її малює. Він радіє життям, уміє поєднати в собі гнів і ніжність, розум і почування. Як ідеаліст, визнає примат духа над матерією. На першому місці він ставить любов до України, родину й рідного слова. Він поет із нахилом до філософських роздумів. Уболіває над жорстокою долею рідного народу, уміє всебічно розглядати життя.

Найбільшим твором у збірці є поема „Провина і кара“. Це з великим реалізмом накреслені жалюгідні картини штучного голоду в Україні в 1932-1933 роках й болю шевцівської влади в Західній Україні в 1939-1941 роках. Мас ця поема 156

Іван Боднарчук

ЦІННА ЗБІРКА ПОЕЗІЙ

чотирирядкових строф.

Неначе доповненням даних сцен цього твору є вірші „Відчай“ і „За що і за кого?“ (початок німецько-совєтської війни). На зміну одному окупантові прийшов другий, ще лютіший. Знущання гітлерівців над утомленим народом показано у вірші „Під окупантом“. У багатьох віршах виступають автобіографічні подробиці. І так у творі „Пенаті мого дитинства“ згадує поет своє гірке дитинство, коли вся родина терпіла нужду у Гмінді, а батько пішов на війну. Після війни родина вернулася на зграйща і батько з ділом мусів будувати нову хату і клуню. У споминах „Сільська провеса“ і „Сільська осінь“ чужа природа Пенсильванії нагадує поетові красу рідної землі. В сонеті „Мандрую оком в буйний царстві квітів“ серце автора б'ється сильніше, коли бачить ліпу і ясен; воно для нього дорожче від усіх квітів, бо нагадують йому рідний дім. У вірші „Чайка“ він любов'ється льотом чайки й завидює їй його. В сонеті „Блаженна ніч“ мріє, щоби блаженна ніч завітала в його рідну країну. Ідучи з рідної землі на чужину, заявляє поет, що „забрав очима й серцем“ з рідних нив рідні скарби та поіс іх у світ свободи, світ нових доріг і

видів, а ті скарби зустрічають у житті нові пласти, поспіх, ритми, дисонанси, напружений плід труд.

Нам здається інколи, що в природі безладдя. Насправді ж усіди в ній панує гармонія (вірш „Гармонія“). Чим важче бувають у житті турботи, тим міцніша перемога („Паралелі“). Треба нам зберігати рівновагу духа, бо хмари не стоять на місці, але приходять і відходять („Порада“). У дидактичному вірші „Підвалінь“ каже поет, що будувати хату треба від підвалінь. У будові держави підвалінями є праця, наука, віра в Бога, братня любов, рідна мова, Церква й рідна школа. Всі новочасні винаходи й відкриття існують тільки завдяки тому, що Бог дає їм можливість існувати; інакше вони розплилися б, як дим („Відкриття“). Мир може панувати тільки там, де є справедливість („Мир і справедливість“). У свободі є коріння усіх наших чеснот. Нема свободи, то й нема любови. Свобода дає нам спонуку до діл і радості життя. Тому автор заявляє, що хоче бути свободним у своїх думках і не терпіти гніту чужої думки, бо гніт стискає розум і політ. Людині ніщо не заступить серця і любови батьків („Малим і великим“). Є теж чимало віршів універсального змісту, як „Свобода“, „Історія“, „Час“, „Тінь“, „Гармонія“, „Паралелі“, „Лиходійство“, „Депресія“ й інші.

(Закінчення на стор. 3)

Степан Яворський

Дослідна праця про нацистських воєнних злочинців у Канаді

II.

Авторка признає, що ставлення канадських державних чинників до українців в роках 1947-1951 назагал не було прихильним. Ось вже в 1948 році канадська імміграційна служба почала допускати до Канади балтійців, які були членами німецьких есенівських військових відділів. Натомість українських членів Дивізії Галичина впускали до Канади почали лише восени 1950 року. Уряд Канади пояснював цю дискримінацію проти українців тим, що балтійців примусово рекрутували до есенівських військових відділів, тоді коли українці вступали до Дивізії Галичина добровільно.

У розділі про українську Дивізій Галичина, який займає 43 сторінки машинодруку, авторка присвячує багато місця питання недостатньої перевірки політичної благонадійності членів Дивізії. Коментуючи про історичне тло творення Дивізії Галичина, авторка підкреслює те, що обидва українські релігійні ісрації — католицька і православна — одобрювали творення Дивізії. При цьому вона зазначає, що Митрополит Шептицький в 1942 році засудив зверства проти життів, а спеціально участь української поліції у винищуванні життів. Вона звертає увагу на те, що до Дивізії вступило 80,000 добровільців, з яких 50,000 було прийнято.

Покликаючись на книжку Філіпа Фрідмана про українсько-жидівські взаємини під час нацистської окупації, авторка твердить (цитую): „Фактом є, що колаборація українців у німецькій кампанії елімінувати життів була дуже поширена. Частинно це була реакція придумана німцями, як відповідь на екзекуції українців органами

НКВД. Уже в перших тижнях окупації, грабжі і насильство проти життів бандами українців мали місце в міських і сільських районах, часто організовані і керовані членами місцевої інтелігенції“. Для „рівноваги“, А. Родал цитує цього ж Фрідмана, який згадує про численні випадки з боку поодиноких українців і українських організацій в захисті і перешкодуванні життів, ризикуючи при тому своїм життям.

Авторка багато пише про українські мілітарні і поліційні формаші у 1941-1942 роках, та про участь українських вартівних при депортації життів з різних районів Польщі. Вона також згадує про службу українців у гетто та концентраційних таборах. Пишучи про українські відділи „Роланд“ і „Нахтігаль“, авторка признає що у висліді розслідувань німецьким судом, не було доказів про участь цих відділів у винищуванні життів. Покликаючись, однак, на працю Германа Рашгофера про легальне тло справ Оберляндера і Сташинського, вона каже, що „німецький суд погодився з тим, що індивідуальні члени цих відділів — всупереч інструкції і приказів, які вони отримували, могли брати участь в деяких жорстокостях“.

А. Родал припускає, що багато українців, які служили в німецьких військових відділах і в німецькій поліції, мали нагоду вступити добровільно до Дивізії Галичина. Хоч немає ніяких доказів на це, що серед членів Дивізії, які іммігрували до Канади були члени вищезгаданих формаші, авторка часто підкреслює, що брак доказів на присутність в Канаді дивізійників — колишніх членів поліції або інших військових формаші, є результатом недостатньої перевірки канадськими імміграційними і поліційними чинниками.

Авторка признає, що крім голосливих тверджень з боку совєтських і польських урядових сторін (хоч ці твердження не досліджували в совєтських і польських архівах, — каже А. Родал), немає доказів на те, що Дивізії Галичина, як мілітарна одиниця, поповнилася будь-які воєнні злочини. Вже з початком 1944 року, коли Дивізії скінчила свій вишкіл, нацистська кампанія проти життів на Україні була здебільша закінчена. Правда, — каже А. Родал — Дивізії брали участь у боротьбі з партизанами в Югославії і Словаччині. В рядах цих партизанів служили також жиди, які раніше схоронились від винищуваних акцій.

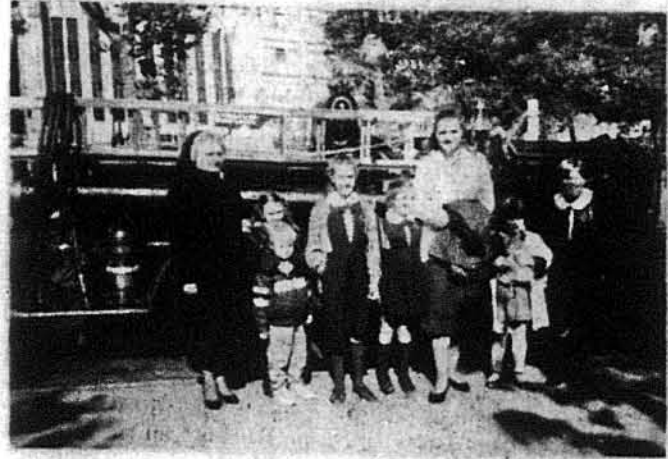
Хоч багато есенівських відділів служило в концентраційних таборах, немає доказів на це, що члени Дивізії „Галичина“ вживали до цієї служби. Авторка приходить до такого висновку (цитую): „Хоч заходи про поповнення воєнних злочинців Дивізії, як військовою одиницею, можуть бути дальше досліджувані, не знайдено основних доказів, які б ці заходи підтримували. Більш доцільна, хоч тяжка, дорога дальших досліджувань була б спрямована для устійнення минулого індивідуальних членів Дивізії перед їхнім вступом до цієї формаші“.

У своїй праці А. Родал постійно повертається до справи недостатньої перевірки членів Дивізії, і натикає, що багато з них могло іммігрувати до Канади на підставі неправдивих свідчень про своє минуле. Репорти британських офіцерів і урядовців, на думку А. Родал, підтверджують припущення, що перевірка членів Дивізії була поверховна. Авторка спеціально наводить цитати з репорту Галдейн Портера, британського урядовця відповідального за перевірку членів Дивізії. Висновки Портера були назагал прихильними для Дивізії, хоч він признавав, що проблема точної перевірки була ускладнена. В своєму репорті він підкреслював це, що причини масового вступу українців до Дивізії були мотивації здобути незалежну Україну і боротьба з більшовиками.

Неозначене число колишніх членів Дивізії прибуло до Канади в січні 1951 року, хоча вже в червні 1950 року вони дістали дозвіл на імміграцію. Це спіння було спричинене протестом Канадського жидівського конгресу, який твердив, що серед членів Дивізії були воєнні злочинці. В тому часі Канада отримала від Британського міністерства закордонних справ заяву, базовану на репорті Портера, такого змісту: „Під час перебування в Італії цих людей перевіряли совєтська і британська місія і жодна з них не знайшла доказу на те, що члени Дивізії воювали проти альянтів, або що вони брали участь в злочинах проти людяності. Їх поведінка, від часу, як вони прибули до цієї країни, була доброю і вони ніколи не давали познак на те, що вони були в найменшій мірі заражені нацистською ідеологією“.

Закінчення буде.

Найбільше нагород здобули українські діти

Першуні протипожежного конкурсу в Ньюарку, Н. Дж. (зліва): директорка школи св. І. Хрестителя Сестра Марія, ЧСВВ, Христия Гудзі, Дора Ганіч, Дарка Юрчук (найвища), Мая Мілянчик (справа).

Ньюарк, Н. Дж. — Учні української католицької школи св. Івана Хрестителя взяли участь у конкурсі протипожежного тижня в жовтні н.р., який спонзорувала місцева організація пожежників. У конкурсі взяло участь понад 2,500 дітей — учнів публічних і католицьких шкіл міста Ньюарку від садочку до восьмої класи включно. Конкурс полягав у тому, що діти виготовляли афіші, які ілюстрували як найкраще запобігти пожежі. Головну нагороду в формі 500-долларового державного бонду отримала Дарія Юрчук — учениця восьмої класи, за свій оригінальний афіш, який був видрукований 3,000 накладом і розісланий до всіх шкіл міста Ньюарку. Перше місце серед першокласників зайняла Христина Гудзі, Перше місце серед третьо-

класників зайняла Дора Ганіч. Перше місце серед четвертокласників — Мая Мілянчик. Першуні були нагороджені 100-долларовим державним бондом. Церемонія вручення нагород відбулася в Ньюарку в присутності представника посади Ньюарку Клауда Колемана та начальника пожежників Стенлі Косупа. Для дітей була представлена особлива програма, яка в особі розговорного робота-водогона повчала дітей як поводитися у випадку пожежі та як запобігти їй. Українська парафіяльна школа св. Івана Хрестителя під керівництвом директорки Сестри Марії, ЧСВВ, відзначається високим рівнем навчання, цікавими програмами та задоволенням дітьми.

Світлана Андрушків

Посвятити...

(Закінчення зі стор. 1)

першою промовила Іванка Коць, яка розповіла про своє знайомство з В. Душиком, який працював на журналістичну працю Душика, якого вона знала ще з гімназійних часів, коли він дописував до „Смолоскипа“. Душик, як націоналіст, був дуже активний у студентському житті, за що його переслідувала польська поліція. Його викликали з бережанської гімназії за те, що польська поліція знайшла у його кишені націоналістичний журнал „Сурм“. Він вийшов з Львова і тут став особистим приятелем родини Іванки. Після матури, Душик вийшов на студію до Любена. Як у Львові, так і по його приїзді до ЗСА, він безперервно плевав приятельськи відносини з родиною Коць. Покійний був надзвичайним українським патріотом і жив українськими успіхами. Він був передовим журналістом, публіцистом і автором багатьох публікацій. Пам'ять про нього залишилась на завжди.

Мгр Іван Базарко, колишній президент СКВУ і довголітній директор канцелярії УККА, який працював разом з Душиком на протязі 23-ох років, у своєму слові дав коротку характеристику візриваючого працівника на суспільно-громадському віттинку. З журналістичною працею д-ра Душика. База роки записався ще в 1933 р. коли він прочитав у „Студентському Віснику“ статтю Душика про „Проблеми Західної Європи“, яку цей написав як студент львівського університету. Полк. Євген Коновалець вислав Душика, як здібного журналіста після закінчення студій в Бельгії до ЗСА, щоб він на тому терені продовжував націоналістичну роботу в рядах ОДВУ. Покійний, до останнього дня свого туземного життя стримів до громадського поєднання, бо в „єдності сила народу!“ „Нам є жаль, що ми не маємо ким заступити д-ра В. Душика“, — Нехай пам'ять про нього залишиться між нами назавжди!

Черговий промовець інж. арх. Юліан Ястремський, у своїй англійській промові згадав, що він і його дружина Оля знали Душика ще з 1938-го року. В тому році Оля Лепкова, приїхала до ЗСА, і тут дала ряд сольо-концертів. Першу допомогу вона дістала від Душика, який в той час розгорнув широку діяльність ОДВУ. Юліан, як студент Колумбійського університету, приєднався до Душика. Бесідник у своїй промові дав цікаве порівняння Душика з проф. Смаль-Стоцьким. Промовець ствердив, що під цю пору немає людини, яка заступила б, працюючого і відданого українській справі ред. Душика.

Д-р Роман Олесницький, колишній комерційний аташе польського уряду в Нью-Йорку, приїжджав з д-ром Душиком після свого приїзду до ЗСА в 1936 р. Щоб інформувати наших діячів, про наміри польського уряду відносно українців, Олесницький стрічався часто з діячами ОДВУ: Душиком, Іваном Різником, Євгеном Ляховичем, д-ром Лукою Мишугою, тодішнім ред. „Свободи“ і адвокатом Михайлом Пізнаком. Згадані особи були речниками американської України. Сходилися вони часто в ресторани брата Душика, який в той час сусидував з теперішнім підприємством „Мейсис“ — на Бродвею. Коли вибухла Друга світова війна, Олесницький купив рибишний склеп, бо польське торговельне представництво перестало діяти. В 1943 р. Душика змобілізовано до американської армії.

Після Другої світової війни, оба приятелі сходилися для виміни думок і гри в карти до мистецького „Салмагунді“ клубу, на 5-й авеню, членами якого вони були. Бесідник згадав, що Душик був перекладачем у штабі ген. Далеса МекАртура, де стрічався з ген. Держанком, українцем, речником советського уряду. Кілька років Душик працював, як представник Католічної Акції в Бразилії. Бесідник назвав Марію і Володимира Душики „вороголоками“, тобто, безперестанно працюючими. Своє слово він сказав в англійській мові. В особі Володимира, Олесницький втратив особистого приятеля, з яким провів десятки років на конструктивній громадсько-політичній роботі.

Д-р Юрій Солтис, записав д-ра Душика на терені праці УККА. Доповідач підкреслює у своїй промові, що він бачив у Душикові людину, що зміла зводити молодих зі старшими. Він лагодив непорозуміння в громаді. Покійний був завжди виразним і товаришким. Пам'ять про нього залишилась довго.

Роман Ференцевич, довголітній приятель Душика, співпрацював з ним понад 20 років при видавничтві англійського „Українського Квартальника“. Ференцевич цинік прямолинійності Покійного, як в особистому, так і в громадському житті. Він звернувся увагу, що коли б д-р Душик не видав в англійській мові книжки про участь наших владик у Другому Ватиканському Соборі, то ми не мали б цієї переважної історичної публікації. Він більше говорив, що Душик опрацював „Історію Українського Поселення в ЗСА“. Ця дуже важка публікація в англійській мові повинна полюбити світ. Ми повинні доложити усіх зусиль, щоб цей готовий до друку манускрипт знайшовся в скорому часі на книжковому ринку, бо це історія українського поселення в ЗСА. Бесідник радив, що через присідання перед латників, ми можемо здобути фінанси на покриття коштів видавництва. Появою цієї останньої праці Душика, найкраще вшануємо Його Пам'ять!

Володимир Пізнак, наймолодший приятель Душика, пригадав присутнім, про свої зустрічі з Покімним. Він шанував Душика за його товаришський тон. Будучи членом Ювілейного Комітету „50-ліття журналістичної і громадсько-політичної праці д-ра В. Душика“ в нього залишився найкращий спомина про Покімного, як добродушну й товаришську людину.

Мирон Леськів, знав Душика з праці в ОДВУ і з редагування націоналістичних журналів „Тризуб“, „Україна“ і „Націоналіст“. Леськів в той час відповідав за адміністрацію ОДВУ і підвищив видань. Бесідник, на підставі довголітньої співпраці з Душиком, сказав, що Душик, був націоналістом, але, він не був „націоналістичним фанатиком“. Непорозуміння в провіді ОДВУ доповідали до того, що ряд осіб залишили цю організацію. Леськів також згадав, що „тому, що ми були членами ОДВУ, то американці вислали нас на Далекі Схід“. Душика, як журналіста, покликали на перекладача до штабу ген. МекАртура. Після закінчення Другої світової війни й повороту до ЗСА, Душик зв'язався з американським журналістичним світом, а це дало йому нагоду пропагувати серед англійського світу українську справу. У своїх статтях, Душик відкривав події, які відбувалися на терені ЗСА.

Дружина Покійного, Марія Душик і син Марко, майор американської армії в резерві, дякували усім, особливо Уляні Дячук і її чоловікові, і Євгенові Лущкому — довголітньому адміністраторові „Українського Квартальника“, що прийшли вшанувати Пам'ять Мужа і Батька.

Д-р Володимир Душик був довголітнім співредактором „Свободи“, редактором англійського „Українського Тижневика“, англійського „Українського Квартальника“ і усіх англійських видань УККА, а також автором багатьох меморіалів які вислали тисячами до урядів держав і Організації Об'єднаних Націй.

Цінна...

(Закінчення зі стор. 2)

Мирославом Медведом („Гасло і чин“). У вірші про Тисячоліття Християнства України поет каже:

Наш змаг увічниться тріумфом.
Бо наша сила й перемога
Христос і дух до боротьби.

Радість народу з приводу проголошення у Львові маніфесту волі відзеркалена у вірші „Сон“. У творі „Лицарям першого походу на Київ“ (31-го серпня 1919) домінує віра, що хоч веселюку затьмили хмароносці, ідея живе в нас і скінє кайдани“.

У збірці є чимало творів сатиричного змісту. Сюди належать: Багатий, Звичайний, Безробітний, Ширий прохак, Хисти, Джентльмен, Бува, Милосердна, Услужливий, Сноб, Бонтона, Бур'ян, Глузливі визволителі.

Серед творів збірки є 16 сонетів. Сонет — це важка форма ямбічного вірша, бо мусить мати лише 14 рядків і чотири строфи, два перші — чотирирядкові, а два інші — трирядкові, або три перші — чотирирядкові, а четверта — дворядкова. У перших строфах наростає напруження змісту, а останні містять рефлексії поета і висновок. В останньому рядку часто буває замкнена головна думка твору в формі афоризму. Яшун справився з цими труднощами як слід і дав нам низку гарних сонетів, серед яких переважає форма петра-ківських сонетів.

Велику частину збірки займає низка перекладів, у яких перекладач зберіг ритміку, настрій, зміст і

стиль першотворів. Тут поміщено переклади з віршів англійських, американських, німецьких, польських, російських і білоруських. Є переклад чотирьох кримських сонетів Міцкевича, а саме: Акерманські степи, Буря, Бахчисарай уночі, Прощани. Ці сонети вивчав я колись напам'ять у школі, тому ще добре їх пам'ятаю. Стверджую, що переклав їх Яшун добре й гарно. З польської літератури маємо ще у збірці переклад віршів Словацького, Конопницької, Норвіда, Тувіма і лаврета Мілоша. З німецької поезії фігурують переклади Гете, Гайне, Кернера, Айхендорфа й Ріска, з англійської — В. Вордсворта, Г. Лонгфелова, Р. Емерсона, Р. Фроста й інші.

Мова збірки Яшуна добра; рідко трапляються діалектизми в мові персонажів. Є багато добрих і гарних стилістичних засобів, як порівняння, алегорія, персоніфікація, метафора, алітерація, епітети. Звертаю увагу на гарні персоніфікації в сонеті „Ранок“:

Свою роботу ніч скінчила:
Оцим дала спокійний сон.
Татим — журливий в сні
фантом
І відійшла. Своє зробила.

На зміну — ранок
відпочивий
Відкрив свій пишущий
павильйон.

З новотворів автора заперимітив я такі: шовколиста, злотострунний, гоньба, гуньня, стрілометно, язвене гниття, інисте намісто, терпимосні тенета, лихо-спливи, ломотно, чорно-крилля, зорекрила зброя.

Гадаю, кожний з присестістю й користю цю збірку прочитає.

ПРИБУТКИ В ТОРГІВЛІ, починають зростати після 15-річного занепаду. Майбутнє економіки залежить від того, чи можливим буде тримати в стабільності цей зріст. Бо покищо підприємства в загальному вагаються в починати широкі розбудови фабрик чи інвестицій на довшу мсту.

В АТЛАНТІ В'ЯЗНІ ВИПУСТИЛИ чотирьох закладників, щоб показати із своєї сторони добру волю дійти до порозуміння. Звільнені закладники висловлюються дуже позитивно про своїх тюремних господарів і в їхньому імені прохали власті вислати в'язнів та в якийсь спосіб допомогти їм.

ПЕРЕДЧАСНА СМЕРТЬ негрівського посади Чикаго відкриває новий розділ в муриській міській поліції. Передбачують, що наслідник померлого мейора буде також негр і не буде вже мати такого ворожого наставлення супроти себе на базі расовості.

Український Спортивний Осередок „Тризуб“ у Філадельфії, Па.

ділиться сумною вісткою з Членами та Громадою, що в середу, 25-го листопада 1987 р. відійшов у Вічність, по важкій недугі, проживши 63 роки

бл. п.

МИКОЛА ШВЕЦЬ

довголітній член і колишній член Управи УСО „Тризуб“ у Філадельфії, Па.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 30-го листопада 1987 р. з церкви Царя Христа на цвинтар у Факс Чейс, Па.

Горем прибитим дружині Марії і синові Ігореві та невістці Оксані складаємо вислови глибокого співчуття.

Управа УСО „Тризуб“ у Філадельфії

Із смутком повідомляємо Товаришок та Паластовий Загал, що 22-го листопада 1987 р. в Торонто, Канада, відійшла у Вічність наша Товаришка

СВ. П.

Люба Яцкевич-Мармаш

колишній член пластового Куреня „Ті що греблі рууть“.

Опечалений Роднін складають глибоке співчуття

Товаришки із Куреня „Ті що греблі рууть“

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 25-го листопада 1987 р. після важкої недуги відійшла у Вічність наша Найдорожча МАМА, БАБА, БРАТОВА ТІТА

бл. п.

МАРІЯ з ЛЕВИЦЬКИХ КІНАСЕВИЧ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 30-го листопада 1987 р. з церкви св. Миколая в Торонто, Канада.

У глибокому смутку: донька — ХРИСТЯ з чоловіком ДЖОНОМ, внуки — ДАНИЛКО і ЛІДА, братова — ІВАННА ЛЕВИЦЬКА, близька і дальша Родина в Канаді, Америці й Україні

Літературно-Мистецький Клуб в Нью-Йорку

у великому смутку і горю повідомляємо своїх Членів і всю Українську Громаду, що в ранніх годинах 28-го листопада 1987 року, тут в місцевому шпиталі по короткій але тяжкій недугі, на 77-му році свого трудового життя упокоївся в Бозі

бл. п.

МИХАЙЛО ІВАСІВКА

усіма нами люблений і шанований Член ЛМК, актор-імпресаріо мистецьких імпріз.

Вш. Дружині, Синові і усім Рідні Покійного висловлюємо глибокі співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа ЛМК

Ювілейна...

(Закінчення зі стор. 2)

відношення безпосереднє чи посереднє до цієї знаменної дати.

Цю образотворчу виставку організує Українська Мистецька Галерея „Дора“ у Філадельфії в дні 4-го - 6-го грудня н.р. у приміщеннях Українського Освітньо-Культурного Центру.

Подасмо прізвища мистців-малюв і мистців-скульпторів за абеткою: Андрушів Петро, Армстронг Гамільтон, Армстронг Роксолія, Бачинський Володимир, Божемирський Богдан, Василішин Роман, Вірста Темістохл, Головінська Мотря, Гура Юрій, Геруляк

Слава, Дядинюк Ольга, Зубар Марко, Капшученко Петро, о. архипресвітер Кіндзервий-Пастухів, Козак Юрій, Козак Ярема, Лада Софія, Левицький Тарас, Лісовська Зоя, Малай Андрій, Мазяр Люба, Нижанківська Лада, Палійчук Василь, Петришин-Оленська Аркадія, Рожок Стефан, Соловій Юрій.

Ця виставка буде пересуваною, тобто буде повторена в наших більших осередках північноамериканського континенту.

Мистці, що зголосили свою участь у цій унікальній виставці, є нам усім добре відомі, тож їхня мистецька творчість дає запоруку високого рівня їхніх мистецько-скульптурних експонатів.

ЗАПОЧАТКУВАННЯ СВЯТКУВАННЯ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ В СВАТІ ПРАВОСЛАВНУ ВІРУ І ТИСЯЧОЛІТТЯ ІСНУВАННЯ Української Православної ЦЕРКВИ

відбудеться

в Українській Православній Церкві св. Миколая в Маямі, Флориди в неділю, 13-го грудня 1987 року

ПРОГРАМА СВЯТА:

Протопресвітер о. Степан Біляк відслужить СВЯТУ ЛІТУРГІЮ, МОЛІБЕНЬ ПОДАКИ І ПОСВЯЧЕННЯ ВОДИ

о 10-й годині рано

По закінченні Богослужень Сестриці Св. Ольги будуть подавати каву і солодке печиво. Доповідь про 1000-ліття Хрищення України, співдоповідь про українську церковну спадщину, спів хору, деклямації тощо.

Запрошуємо всіх до чисельної участі в цьому святі.

ПАРАФІАЛЬНА УПРАВА

ОЖ ОЧСУ, Йонкерс, Нью-Йорк

запрошує всіх на

МИСТЕЦЬКУ ВИСТАВКУ

- Якова Гніздовського
- Христини Головач
- Любослава Гуцалюка
- Слави Геруляк

Продаж експонатів різного роду українського прикладного мистецтва.

Неділя, 13-го грудня 1987 року
Зал церкви св. Миколая, Йонкерс, Н. Й.
510 North Broadway, YONKERS, N.Y.

9:00 — 2:00 по пол.

- Добра нагода закупити Різдвяні подарунки.
- Дохід — на святкування 1000-ліття Хрищення України та на сиротинці в Бразилії.

Вступ вільний.

НЬЮ-Йоркська біржа та 1,100 її працівників дійшли до тимчасового порозуміння в справі трирічного контракту. Це порозуміння тепер мусить бути одобрено локальною профспілкою бюрократів і професійних працівників міжнародної профспілки.

бл. п.

МИХАЙЛО ІВАСІВКА

актор-адміністратор Українських Театрів.

Вш. Дружині й Роднін складаємо цією дорогою вислови глибокого співчуття.

Управа ОМУС

УВАГА! ДО ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ“
І ЛЮБИТЕЛІВ МИСТЕЦТВА УВАГА!

Після довгої перерви Книгарня Свободи продовжує оголошувати мистецькі видання Покійного КОНСТАНТИНА ШОНК-РУСИЧА:

- ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА: зміст складений із 51 підзаголовків, починаючи з МИСТЕЦТВА НАЙДАВНІШИХ ЧАСІВ і кінчаючи ЦЕРКВАМИ НА УКРАЇНІ. Рисунок, малюнок, портрети і знімки - чудові. Стр. 300.
- ДЕРЕВ'ЯНА РІЗЬБА В УКРАЇНІ: вагати на репродукції, оригінальні знімки і, головне, професійне пояснення цілого процесу праці цього прекрасного мистецтва. Стр. 184
- УКРАЇНА В ЛИСТІВКАХ: це 168-сторінковий, двомовний альбом, у якому знайдете кольорові репродукції малюнків і знімок 150-ти мистців.

Усі ці книжки-альбоми у твердій обкладинці із золотими написами. Розмір 8 1/2 x 11"

ВЕЛИКА ЗНИЖКА ЦІН:

Історія укр. мистецтва	25.00 дол.
Дерева різьба в Україні	25.00 дол.
Україна в листівках	20.00 дол.
При закупі усіх 3-ох книжок	55.00 дол.

ВИЯТКОВИЙ ДАРУНОК
на Святий Різдвяв Христового й інших нагод!

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6% стеїтського податку.
Замовляти: SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Український Народний Союз
пошукує повністю або частково
затруднених, досвідчених

АГЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ЗАГАЛЬНИХ
АГЕНТІВ-ПРОДАВЦІВ

зі знанням української і англійської мов
на околиці:

Торонто, Монреаль, Едмонтон, Вінніпег
та інших теренів

- Допоміжні інформації
- Платня у формі зачету
- Комісове
- Всі беніфеїти

Звертатися до:

Mr. JOHN HEWRYK
Supreme Director for Canada
327 Mc Adam Ave.
Winnipeg, 4 Man.
Canada R2W 0B3
Tel.: (204) 582-8895
або до:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Приймається оголошення
СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ
у „Свободі“

Адміністрація „Свободи“ запрошує Шановних Читачів, Установ, Організацій, Товариств, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні свята привітання у збільшеному Різдвяному числі, що зайдуть у найближчий закінчений сеїт.

Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного свята-тижневика надають таким побажанням окремий статус і значення.

1 цаль через 1 шпальту	\$ 7.00	4 цаль через 2 шпальти	\$40.00
1 цаль через 2 шпальти	\$10.00	5 цаль через 2 шпальти	\$50.00
2 цаль через 2 шпальти	\$20.00	6 цаль через 2 шпальти	\$60.00
3 цаль через 2 шпальти	\$30.00		

за новим стилем до 12-го грудня 1987 р.
за старим стилем до 19-го грудня 1987 р.

При заповненні, ПРОШУ ЗАЗНАЧАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Сго-пошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скоріше надійдуть свої заповнення.

Зголошення святачних побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ залежно від величини оголошення, надіслати до:

„СВОБОДА“

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

З ювілеєм я знайомий майже півстоліття. За цей час мав можливість пізнати основні його погляди на різні прояви нашого громадсько-політичного життя, як також особисту владу. В розмовах на тему громадської праці ювілянт завжди твердив, що він почувається жовніром свого народу і довірені йому завдання виконує широко і чесно, по-військовому, а все решта є справою історії. Нехай вона судить людей після їх вчинків, а не особистості реклами. Добрі й корисні діла не потребують реклами.

Маючи все це на увазі, Головна управа Карпатського Союзу з головою І. Кардашином та Громадський комітет на чолі з М. Шпонтаком вирішили відзначити ювілей В. Шандора з нагоди його 80-ліття та 55-ліття громадської праці святочним вечором-несподіванкою. З тих причин участь в ювілейному святі була тільки за запрошеннями.

Свято, що відбулося 17-го жовтня, коротким словом відкрив М. Шпонтак. Привітавши присутніх, він попросив протопреосвітеру о. І. Ткачука, пароху УПЦеркви, провести молитву. Святом проводив І. Кардашин. На залі було коло 100 осіб. Серед учасників були люди зі всіх земель Соборної України, політичних партій та установ. Такий стан знову відповідав складовітв праці ювілянта.

Святочну промову виголосив д-р Ярослав Падох. Крім біографічних даних, прелегент аналізував праці ювілянта, в яких він розробляв з історичної та правничої точки зору не тільки справу Карпатської України, як частини української незалежної держави, але й цілу державно-визвольну проблематику України.

Зокрема висунув працю ювілянта в секретаріаті Пан-Американської Української Конференції в роках 1948-1961 та в Конгресовому Комітеті, в Науковому Товаристві ім. Шевченка, в Об'єднаних Націях та ін.

Прелегент представив працю ювілянта як представника уряду Карпатської України в Празі. Ювілянт своєю особою, розлогою, знанням державної проблематики у великій мірі причинився до стабілізації відносин між обома народами, головню по лінії економічній та постачання. Д-р Я. Падох підкреслює, що ювілянт є останнім могилом з тих, що своєю працею причинилися до створення та ведення карпато-української сфедерованої держави. Згадав при тім теплим словом тих, що з цих рядів відійшли, на першому місці незабутнього президента о. д-ра А. Волошина.

Після вечері Роман Левицький відспівав у супроводі бандури в'язанку пісень про Карпатську Україну та взагалі Карпати. Він грав і співав з власним йому молодечим запалом, що публіка прийняла гучними оплесками.

Письмові привітання наспіли зі ЗСА, Канади, Європи й Австралії. Кардашин прочитав привіт від Митрополита Стефана, в яким м. ін. є написано:

Українська Американська Жіноча
Допомогова Організація

Як минулими роками, так і цього року, подаємо касовий звіт із збірки „Дитинят“ за роки 1986-87.

Зібрано: Відділ 1-ий, Нью Йорк 160 дол., Відділ 4-ий, Бруклін 95, Відділ 6-ий, Асторія 20, Відділ 7-ий, Кергонкон 288, Пласт 117, Церква: о. І. Ткачук 93, о. В. Базилевський 97.06, о. Леонтович 66, „Арка“ 32.50, „Сурма“ 10, Православна Кредитівка 22. Разом зібрано 994.56. На конто в банку 101. Взято зі збірки „Рік Дитини“ 396.51, з пушки — 15.44. Разом зібрано 1,513.51.

Видано: УМХС Німеччина 400, „Рідна Школа“, Німеччина 200, САЖН, Німеччина 180, „Рідна Школа“, Франція (сестри) 180, Дім Стар., Бельгія 100, Голлівудський 70, Марунок 75, ІІІ чанак 75, Комарницький

ЮВІЛЕЙ Д-РА В. ШАНДОРА
З НАГОДИ 80-ЛІТТЯ

„Ви, як державний муж, віддано служили народові у змаганнях до суверенного життя у власній державі. Ваше ім'я і Ваша праця задокументовані в історії Закарпаття — нашої Срібної Землі, що вона була, є і буде невід'ємною частиною держави українського народу. Ви, Вельмишановний Ювіляте, гідно сповняли волю Небесного Отця, віддаючи своє знання, свої таланти для добра ближнього“.

Митрополит Мстислав м. ін. написав: „З д-ром Шандором в'яжуть мене ще спогади з 1944 року, коли, розпочинаючи нашу мандрівку в далеке невідоме, ми опинилися в Браніславі і користали там з підтримки та допомоги тамошніх українців, між ними і д-ра Шандора. Впродовж наступних десятиліть мав я нагоду слідкувати і втішатися все більше зростаючою громадською діяльністю цього непересічного сина Срібної Землі“.

Проф. І. Самійленко передав привіт від президента УНРРеспубліки в ескізі М. Лівичко, який дякує ювілянту за віддану працю в системі УНР. Самійленко, який є заступником голови Уряду, вітає від Уряду УНР і від себе особисто. В привіті він заявив, що в співпраці з ювілянтом знайшов у ньому те, чого в наших громадських діячів часто бракує, а саме „віру ювілянта і довіру до нього“. В ювілятові знайшов дружбу чесну й безкорисну, яку не можна ні купити, ні продати. Підкреслює політичні й наукові заслуги ювілянта, які не є групуваннями чи вузькопартійні, а загально національні, соборно державницькі. Своє побажання закінчує віршем Олеса: Тільки той досягає мети, хто йде, тільки той, що горить, не згорає“.

Проф. В. Жила, керівник Ресорту культури й науки в Уряді УНР, написав: „Я високо шаную Ваші ідеї й думки й вважаю їх нашим загальним політично-громадським надбанням. Люблю також Вашу людяність і відданість праці в галузі журналістики для добра української історичної науки. Ви один із небагатьох членів нашої карпато-української громади, який пам'ятних 1938-39 років, як офіційний представник карпато-українського уряду в Празі, ніс слово правди в чеську громаду, щоб її прихилили для української державності... Ви відомий політичний діяч, а при тому активний і принциповий громадський працівник, чуйний і вдумливий організатор та скромний громадянин“.

Інж. М. Семанишин у своєму привіті дякував за вклад праці, яку ювілянт віддав для Українського Конгресового Комітету Америки в роках 1948-1961, де був працівником канцелярії, членом різних Комісій УКАКА та брав участь в різних міжнародних конференціях. Своїми доповідями в терені ювілянт поставив тверді основи під нашу централю в цій країні.

Ювілянт був теж інструментальним в творчій праці Пан-Американської Української Конференції. За цю працю для української спільноти висловив найсердечнішу подяку. Згадав теж Семанишин про дружину ювілянта Оксану та про її участь в зв'язку з працею ювілянта.

Від головної управи Спільноти Визволення України зложив привіт Олеса Калиника, стверджуючи, що „я єз Наддніпрянської України, а Ви, ювіляте, зі Закарпатської, але ми є брати рідні і нас єднає справа визволення України“.

Від Літературно-Мистецького Клубу вітав його голова Степан Крижанівський, який відмітив численні доповіді ювілянта в ЛМКлюбі в індивідуальних і збірних імпрезах, в яких ювілянт розглядав проблеми Карпатської України та ділився своїм політичним досвідом.

Отесь Севастіан Сабол-Зореслав, ЧСВВ, з вдячністю ствердив, що представники українських земель, громадських і літературних установ, вшановуючи ювілянта, „вшановують і нашу незабутню Карпатську Україну, якої представником і останнім могилом Карпатської України та ділився своїм політичним досвідом. Ми Вам вдячні, Вп. Панове, що Ви сьогодні так широко висловлювалися про нашого політика і живучого ще із творців Карпатської України з 1938-39 років“.

Письмові привіти надіслали:

Проф. В. Лев від філологічної секції НТШ: „Поділяю Вашу активність, Вашу зрівноваженість у дискусіях та нарадах, Ваші правильні погляди й рішення в різних ділових справах. Це може бути добрим прикладом для кожного, хто бере участь у культурно-національному і громадському житті“.

Від Братства Карпатських Січовиків, Торонто, Канада: „З приємністю пригадуємо собі Ваші ефективні виступи перед торонтоною українською громадою, спочатку з рамени ПАУКонференції, пізніше на святкуваннях річниць Карпатської України, а останню з рамени Уряду УНРРеспубліки в ескізі. Всі Ваші виступи були на високому рівні, чим причинилися до скріплення доброго імені закарпатців серед українців міста Торонто“.

Від Карпатського Союзу, філ. Чикаго-В. Качуровський та І. Сарваді.

Проф. В. Маркус згадав про студентські часи ювілянта та працю на різних зем-

лях і пізніших установах на еміграції, подаючи, м. ін.: „Ви вповні заслужили собі на призначення і вдячність усієї громади як ділової, ініціативної і громадсько наставленій понад партійний діяч. Бажаю відзначити Вашу широку публіцистичну і наукову діяльність, що доказом є Ваше членство в Історично-Філософській Секції НТШ“.

Д-р І. Жеруц, Німеччина, у своєму привіті згадав про спільний громадський щедрий вечір у Празі в 1939 році, на якому ювілянт виступав з промовою як представник уряду.

Ю. Буксар з дружиною у привіті відмітили, що ювілянт в тяжких хвилинах нашого народу „не завагався взяти на себе велику відповідальність тяжкої праці“. Крім наведених, наспіло ще багато письмових і телеграфічних привітів.

„Життя з книжки вивчити не можна, його треба пережити, а пережити можна тільки раз“. Такими словами почав ювілянт своє кінцеве слово. Зтого зробив висновок, що кожний громадсько-політичний діяч повинен передати свій досвід наступним поколінням у формі написаних спогадів.

Ювілянт подякував усім присутнім за їх участь у цьому гарному вечорі та за труд тих, що його влаштували, в першій мірі інж. М. Шпонтаків та Голівний управи Карпатського Союзу та його голові магістрові Кардашинцеві.

„Карпатська Україна — була це велика доба і генерація, яка була її свідком і учасником, може бути вдячна Всевишньому за цю виймову честь“, закінчив ювілянт своє слово.

Внучка Христина і внук Александер вручили ювілятові букет квітів, при чому Христина подякувала дідусеві спеціальний до цієї нагоди вірши.

Син Богдан вручив ювілятові підписаний всіми присутніми почесну громадську грамоту, а другий син Іван подякував батькові та мамі за їхню любов, в якій оба виростили.

Кардашинцев коротким словом згадав ще про батьків ювілянта, подякував гостям за участь та членам громадського і ділового комітетів за надзвичайно добре виконаний та організований вечір під проводом інж. Михайла Шпонтаків, а відтак попросив о. Саболу до переведення молитви. Вкінці ще раз присутні проповіли „Многая літа“ в закарпатській версії, чим закінчено цей дійсно гарний і пропам'ятний вечір.

І. Кардашинцев

Листопадове свято
у „Рідній Школі“ в Дітроїті

У переддень 1-го листопада учні всіх класів школи українознавства товариства „Рідна Школа“ в Дітроїті взяли участь у сценічній програмі, присвяченій повністю Листопадовому Різдові — проголошенню української державності 1918 року у Львові — столиці західної України. Напередодні першого листопада аудиторію шкільного будинку церкви Непорочного Зачаття у Воррені заповнили учні школи українознавства, їх батьки та рідні-шкільне членство.

Програму свята відкрила відчитанням реферату учениці 11-ої класи Ліда Юзич, в якому згадала про Першу листопадівий ранок у Львові, коли на вежі міської ратуші потопили синьо-жовті прапори, а радісний гомін святоюрських дзвонів співзвучав про народження української держави.

Підготовані учителькою Іриною Тарнавською учні першої класи деклямували вірш під назвою „Україна пам'ятай!“. Деклямуючи, діти піднесеним голосом вимовляли діслово „пам'ятай“.

Учні передшкільної класи та клас від першої до четвертої відспівали три пісні — „Українець я маленький“, „Не сміє бути в нас страху“ та „Там, далеко“. Учителька Л. Іванюк за успіхом виявлення своїх завдань, бо учні знали тексти пісень напам'ять.

Після вокальної частини відбулися виступи поодиноких класів (від другої до деся-

Українська громада на Флориді
відзначила роковини
Листопадового зриву

Заходами українського об'єднання св. Володимира та під його патронатом громада Апопкі й цього року відзначила врочисто та соборно великі роковини Листопадового зриву. Святкування ці попередили врочисто Богослужба і Панахида за поляглих борців за Україну, які відслужив місцевий парох о. Річкур, після чого із грудей присутніх понеслися сильні акорди пісн-молитви „Вічна пам'ять“. Після Богослуження присутні засіли за столи до обіду, що його приготувало Сестрицтво об'єднання св. Володимира. Зала церкви була заповнена свідомим українським громадянством — місцевим і околиці з Околя, Бельвю, Дайтона Біч, Делтона, Орландо, Сент Пітерсбургу, Флориди, та з Вінніпегу, Канада. Було навіть кілька осіб англійських. Отець Річкур поблагословив їду та в молитві просив Всевишнього про здоров'я нашого народу та єдності у дальшій праці для визволення нашої батьківщини.

Потім слово взяв Степан Ковальчук. Він подав звіт з праці комітету „Різдвяного порад“, що відбувається щороку в нашому місті. Цього року в суботу, 5-го грудня, о годині 9-й рано відбулася збірка громади під нашою церквою. Прок-

ект воза опрацював і частини на виконав. С. Ковальчук. Це є пам'ятник Володимирові Великому над Дніпром у Києві з великим написом по-англійськи „1000-ліття християнства в Україні“. На ту пораду щороку приходять багато глядачів, приходять представники преси і телебачення. Щоб дістати визнання як нарівні з іншими народами, треба нам усім взяти участь в тій пораді і то в наших народних строях.

У переведеній збірці на Українських Інвалідів зібрано 226 дол.

Другу частину листопадового святкування відкрили привітним словом пресдівні громади Осип Забитко. Промову виголосив Володимир Коваль. Василь Фіцик віддеклямував вірш-монтаж про Перший листопад Семена Дули. Анна Кравчук віддеклямувала „І знову котрий це вже раз“.

Хор сестричор під диригентурою Олександра Кулинич відспівав „Не пора, не пора“, „Ой у лузі червона калина“, „Машинують стріли січові“, і „Гімн 1000-ліття Християн України“, слова Зореслава, музику М. Федорів. Гімном „Ще не вмерла Україна“ закінчено це свято.

С. Ковальчук

КОМУНІСТИЧНІ ПАРТИЗАНИ в Манілі, Філіппіні, продовжують тероризувати населення в різний спосіб, але найбільше підкаданням в різних місцях розривних бомб. Остання така бомба вибухнула в кінці минулого тижня біля Міжнародного конвенційного центру, у приміщеннях якого мають нараджуватись представники держав Південно-Східної Азії від 14-го до 16-го грудня цього року. Експлозія бомби тим разом знищила тільки частину будинку, але жертв в людях не було. Поліційні чинники підозрюють, що розрив бомби мав за мету перестергати членів конференції перед можливою атакою на них. Минулого тижня поліція знайшла в цьому ж будинку 18 кусків динаміту.

Пресовий Фонд „Свободи“

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи“ і дитячого журналу „Веселка“ та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 18.

о. Василь Прийма, Франція	100.00	К. Баралевська, Перт Амбой	3.00
д-р М. Диміський, Фінляндія	50.00	О. Бартків, Філадельфія	3.00
Н. Федуняк, Голлівуд	33.60	М. Білан, Лондон, Онт.	3.00
А. Коник, Торонто	30.00	М. Боднарська, Ланкестер	2.00
М. Андреасіс, Данкирк	25.00	І. Вітчик, Фініксвілл	2.00
І. Форденко, Чикаго	22.50	Е. Грабовська, Трентон	2.00
П. Ярецький, Дітроїт	22.00	Гр. Голєш, Алентавн	2.00
Я. Млинко, Пасадіна	20.00	І. Іщенко, Гастевілл	2.00
П. Сердюк, Манчестер	20.00	Я. Климен, Асторія	2.00
В. Небеняк, Лінкольн	12.64	Ю. Кравець, Сиракузи	2.00
М. Ковальчук, відд. 352	10.00	О. Лукасевич, Філадельфія	2.00
І. Колос, Мамі	10.00	Р. Терещук, Торонто	2.00
К. Мисків, Кергонкон	10.00	Т. Гілявський, Рочестер	2.00
Б. Шарко-Дригальський, Німеччина	10.00	О. Ясінська, Торонто	2.00
Х. Шатинська, Чикаго	10.00		
М. Дрогобицький, Бронкс	8.58		
М. Крохал, Вайтстон	8.00		
І. Прижож, Торонто	7.00		
М. Белей, Нью Гейвен	5.00		
М. Гушал, Палатейн	5.00		
І. Кінтер, Торонто	5.00		
О. Марчук, Гінсдейл	5.00		
Б. Міхняк, Клівленд	5.00		
М. Процак, Йонкерс	5.00		
І. Бачинська, Вайтголл 4.57			

26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР
ДАРУНКІВ — кераміка, різьба,
вишивки, картони.

• FUNERAL DIRECTORS •

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, НЬЮ-ЙОРК, ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙРО — директор

Родина ДИМТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуґа щира! ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоро-
нами на цвинтарі в Бавід
Брукліні, перенесенням тіл
у Останків з різних країн
світу

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.Y. 07083
(201) 964-4222

Комітет Обороні Української Спащини

та

Головний Екзекутивний Комітет

Українського Народного Союзу

закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВУ

на його працю та акції для

- Поширювання правди про Україну
- Поборювання очорнювання та знеславлення українців
- Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо переказувати тільки чеками, або поштовими переказами (не готівкою) на:

Ukrainian Heritage Defense Fund

c/o Ukrainian National Association

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302